

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТУ

спеціальність	091 Біологія та біохімія 211 Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	Обов'язкова
освітня програма	Біологія, Ветеринарна медицина	підрозділ	Лабораторія клінічної біохімії
освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)		

ВИКЛАДАЧ

Руденко Євген Володимирович

Доктор ветеринарних наук, професор, член-кореспондент НААН

За період наукової діяльності став визнаним спеціалістом у галузі вивчення інфекційних і паразитарних хвороб бджіл, розробки фармакологічних препаратів та засобів дезінфекції для їхньої профілактики і лікування. За роки наукової діяльності під керівництвом ученого та з його безпосередньою участю підготовлено низку наукових розробок, які затверджено Державним департаментом ветеринарної медицини та впроваджено у ветеринарну практику. Вперше з колективом учених розробив біологічний препарат — вакцину для профілактики і лікування американського гнильця бджіл, зробив вагомий внесок у вивчення основ резистентності й імунітету у бджіл, зокрема було визначено фактори гуморального імунітету бджіл. Є членом секції фармакологічних ветеринарних препаратів Державної фармакологічної комісії ветеринарної медицини. Є. В. Руденко є науковим керівником програм «Технології виробництва продукції тваринництва на інноваційній основі», «Розробка та наукове обґрунтування і практична оцінка норм, технологій виробництва кормів і годівлі тварин», «Система організаційно-економічних, технологічних та селекційних рішень з ефективного виробництва продукції молочного і м'ясного скотарства», та підпрограми «Інноваційні технології конкурентоспроможного органічного виробництва продукції тваринництва».

телефон	(057) 707-20-34	електронна пошта	lab.biochem.iekvm@ukr.net	дистанційна підтримка	GoogleMeet
---------	-----------------	------------------	---------------------------	-----------------------	------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	знайомство з сучасними методами математичного моделювання, можливостями їх використання у ветеринарії та медицині
------	---

Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> знати принципи побудування моделей складних об'єктів в області біотехнології, мікробіології та епідеміології / практична робота знати принципи побудування експерименту / групова робота вміти оперувати теоретичними знаннями щодо способів моделювання біологічних об'єктів / практична робота вміти побудувати власний експеримент від початку відбору матеріалу для експерименту до статистичної обробки та моделювання із подальшою візуалізацією / індивідуальне завдання
Обсяг і форми контролю	1 кредит ECTS (30 годин): 6 годин лекцій, 4 години лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	виконання програми

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Планування експерименту

Лекція 1.	Загальні принципи планування експерименту: порівняння, рандомізація, однорідність, фальсифікація та стратифікація експерименту.	планування можливість реплікація та фальсифікація	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Планування експерименту. Розрахунок кількості необхідних експериментальних точок	Самостійна робота	Приклади експериментів. Розрахунок кількості необхідних експериментальних точок.
Лекція 2.	Статистична обробка експерименту.	та математична результатів				

Модуль 2. Математичне моделювання

Лекція 3.	Поведінка біологічних систем у часі і просторі (розподілені системи) Динамічний хаос. Фрактали. (7 год.)	ЛПЗ 2	Статистична обробка результатів вихідних даних у процесі моделювання	Самостійна робота	Дослідження поведінки нелінійних систем другого порядку поблизу стаціонарних станів. Лінеаризація в околиці стаціонарного стану. Приклади: системи рівнянь Лотки (хімічна реакція) і Вольтерри (хижак-жертва).
-----------	---	-------	--	-------------------	---

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2017. – 448 с. 2. Іванків К.С., Щербатий М.В. Математичне моделювання біологічних та еколого-економічних процесів. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. 60 с. 3. Ляшенко І.М. Моделювання біологічних та екологічних процесів. К. :Київський ун-т, 2002. 340 с. 4. Hethcote H.W. The mathematics of infectious diseases. Society for Industrial and Applied Mathematics. 2000. Vol. 42. P. 599–653. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. К. : Центр навчальної літ-ри, 2007. 254 с. 2. Іванків К.С., Щербатий М.В. Математичне моделювання біологічних та еколого-економічних процесів. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. 60 с. 3. Ляшенко І.М. Моделювання біологічних та екологічних процесів. К.: Київський ун-т, 2002. 340 с. 10 4. Математичне моделювання в біології та медицині. Вінниця : ВНТУ, 2020. 55 с. 5. Allman S. E., Rhodes A.J. Mathematical models in biology: an introduction. Cambridge : Cambridge University Press, 2004. 200 p.
------------	---	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність в ННЦ ІЕКВМ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.